

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורית של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 61, מאי 2022

הדו"ח הדיפלומטי סוקר את התפתחויות החודש החולף במדיניות-החוץ של ישראל, בדגש על יחסי ישראל והפלסטינים, יחסי ישראל עם האזורים סביב לה (המזרח התיכון, אירופה ואגן הים התיכון), ותפקוד מערך החוץ

א. ישראל והפלסטינים

- **יש קשרים, עדיין אין תהליך שלום** - שר הביטחון גנץ [אמר](#) כי לצד המלחמה בטרור יש להמשיך לחתור לצמצום הסכסוך עם הפלסטינים ולהסדרים מדיניים שהם צורך אסטרטגי עבור ישראל. השר לשיתוף פעולה אזורי פריג' [יצג](#) את ישראל במפגש של ועידת המדינות התורמות בבריסל, והדגיש את האינטרס הישראלי בחיזוק הרשות הפלסטינית. ח"כ מואטי [כינסה](#) דיון בוועדת המשנה למדיניות-חוץ בנושא שיתופי פעולה ישראלים-פלסטיניים בתחום האקלים והסביבה. נשיא המדינה הרצוג [התקשר](#) לברך את יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן לרגל עיד אל-פיטר. רבים בזירה הבינלאומית גינו את הפיגוע באלעד בו נרצחו שלושה ישראלים, ביניהם [אבו מאזן](#), [שליח](#) האו"ם וונסלנד, ו**מזכיר** המדינה בלינקן.
- **נמשך תהליך הסיפוח הזוחל** - בית המשפט העליון [פסק](#) כי צווי [פינוי](#) שניתנו למשפחות פלסטיניות מדרום הר-חברון חוקיים, [וכי](#) האיסור על העברה כפויה בדין הבינלאומי אינו מחייב את בית המשפט הישראלי. דיפלומטים זרים מסוכנויות או"ם ומ-24 מדינות נוספות (בהן בריטניה, גרמניה, צרפת, ותורכיה) [ביקרו](#) בדרום הר חברון, קראו לישראל להתיר לתושבים להישאר במקום, והטילו את האחריות להגן על האזרחים הפלסטינים על ישראל. בהתאם לפסיקה [החלה](#) ישראל [בפינוי](#) כפוי של קהילות בדרום הר חברון. מועצת התכנון העליונה [אשרה קידום בנייה](#) של 4,320 דירות בגדה המערבית, בתוך כך גם [הכשרה](#) של שלושה מאחזים ו**הקמת** בית מלון. שליח האו"ם וונסלנד [גינה](#) את החלטת ישראל לקדם בנייה בהתנחלויות. מתנחלים [בכנסו](#) לבית נוסף בחברון לאחר שטענו כי נרכש על ידם. ישראל [הכריזה](#) על נחל אוג שלידי יריחו כשמורת טבע המשתרעת על 22 אלף דונם אשר כרבע מהם קרקע פרטית פלסטינית. הממשלה [אשרה](#) את טיוטת החוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום ביהודה ושומרון, אך [התמודדה](#) עם קשיים לאשר את החוק בכנסת.
- **מאבק על הריבונות בירושלים - דווח** כי בשיחות שניהל הנשיא הרצוג לרגל עיד אל-פיטר עם יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן, מלך בחריין בן עיסא ויורש העצר של האמירויות בן זאיד, הציע הרצוג לקדם הקמה של וועדה משותפת לישראל ולמדינות הנורמליזציה אשר תהיה אחראית לניהול המרחב של הר-הבית/חראם א-שריף. בג"צ [דחה](#) את העתירות שהוגשו נגד הקמת הרכבל לעיר העתיקה, וראש העיר ליאון [אמר](#) כי יקדם את הפרויקט. לקראת מצעד הדגלים [שוחח](#) שגריר ארה"ב בישראל נידס [עם השר](#) לביטחון פנים בר-לב והביע את דאגתו מהאלימות הצפויה להתעורר. משרד החוץ [חשף](#) כי כוחות הביטחון עצרו התארגנות טרור של החמאס במזרח ירושלים, והדגיש כי ישראל תמשיך לשמור על הסדרי הסטטוס-קוו. לרגל יום ירושלים [קיבלה](#) ממשלת ישראל שורה של החלטות הכוללות תכנית חומש לפיתוח כלכלי, וגם [המשך](#) מימון לפעילות של עמותת אלע"ד בעיר דוד. עם תום חודש הרמדאן חודשו הריסות בתים בירושלים, והעירייה [הרסה](#) מבנה בשכונת סילוואן. נשיא אקוודור לאסו ביקר בירושלים, ו**הכריז על** פתיחת משרד חדשות של אקוודור

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתווים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: @SergioKkibrik
הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מההתייחסים והאירועים ממשיכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. סייעה בהכנת הדו"ח החודשי, **נעה רקנטי**. הדו"ח מתפרסם במסגרת פרויקט בשיתוף קרן פרידריך אברט.

בירושלים. הנשיא לאסו [הודיע](#) כי ארצו תשנה את דפוס ההצבעה שלה באו"ם כך שיתחשב יותר בישראל. שר החוץ לפיד [אירח](#) בירושלים את שר החוץ של סוריאם רמידאן. עם תום הביקור הודיע משרד החוץ [על כוונת](#) סוריאם לפתוח שגרירות בירושלים. דווח כי נוכח התנגדות ישראל ממשל בידן [גנז](#) את תכניתו לפתוח מחדש את הקונסוליה במזרח ירושלים, ומינה במקום זאת את סגן עוזר מזכיר המדינה לענייני ישראל והפלסטינים האדי עמר, לתפקיד השליח המיוחד לפלסטינים שירכז מושינגטון את עבודת היחידה לענייני פלסטינים בשגרירות האמריקאית.

- **הריגתה של שירין אבו עאקלה הפכה לסוגייה מדינית** - הריגתה של עיתונאית אל-ג'זירה אבו עאקלה במחנה הפליטים ג'נין גררה גינויים רבים בישראל ובעולם, ודרישה לביצוע חקירה מעמיקה. בתחילה [הביעו](#) גורמי ממשל בישראל צער על מותה, [הדגישו](#) את חשיבות ההגנה על עיתונאים, ו**טענו כי** אבו עקלה נהרגה מאש חמושים פלסטינים, אך בהמשך [חזרו](#) מקביעה זו. בין המגנים והקוראים לחקירה בינלאומית [ניתן](#) לציין [את ממשל בידן](#), [האיחוד](#) האירופי, [מועצת](#) הביטחון של האו"ם, [השר](#) לשיתוף פעולה אזורי פריג'ל, [שליח האו"ם](#) וונסלנד, [קטר](#), [מלך ומלכת](#) ירדן ויו"ר בית [הנבחרים האמריקאי](#) פלוסי. שר החוץ לפיד וראש הממשלה בנט [אמרו](#) כי ישראל הציעה לרשות הפלסטינית ביצוע חקירה משותפת, ו**תקפו את חוסר** נכונותה לשתף פעולה עם ישראל. ברשות [סירבו לשתף פעולה עם](#) ישראל, אך [גילו](#) נכונות לשיתוף גורמים בינלאומיים אחרים, ובראשם קטר וארה"ב. [אלימות](#) משטרתית במהלך מסע ההלוויה של אבו עאקלה, [גררה](#) גינויים רבים נוספים, ותמונות האלימות מההלוויה [הופיעו](#) בעמודים הראשיים של העיתונים החשובים בעולם. בישראל [תקפו את](#) ממצאי התחקיר שערכו ברשת התקשורת CNN אשר הטיל את האשמה על הרג אבו עאקלה על ישראל.

- **ישראל, מצרים וקטר משתפות פעולה בסיוע לעזה** - חברי הכנסת מרצ רז, רוזין ולסקי [פנו](#) לשר הביטחון בקריאה לפתוח את מעבר ארז שהיה סגור מזה שבועיים. שר הביטחון גנץ פתח מחדש את המעבר ו**אפשר** את חזרתם של הפועלים מעזה לעבודה בישראל. שר המשפטים סער [תקף](#) החלטה זו. [דווח](#) כי המודיעין המצרי פעל למנוע ירי רקטות מעזה לישראל בגין כניסת יהודים להר-הבית/חראם א-שריף. השליח הקטרי אל-עמאדי הגיע לביקור נוסף ברצועה.

- **החברה הערבית בישראל מתמודדת עם לחץ חיצוני בגין שותפותה בקואליציה** - לאחר שראש חמאס בעזה סינואר האשים את יו"ר רע"מ עבאס בבגידה, [תקפו](#) ברע"מ [את](#) סינואר וקראו לו לא להתערב בענייניו הפנימיים של הציבור הערבי בישראל. ראשי רשויות מקומיות ערביות [הביעו](#) תמיכה בעבאס, והצטרפו לקריאה לסינואר לחזור בו מדבריו ולהמנע מלהתערב בפוליטיקה המקומית. [דווח](#) כי נוכח ההסלמה הביטחונית של החודשיים האחרונים הצטמצמה בחצי כניסתם של ערביי ישראל לקניות בג'נין.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- **נמשך חיזוק היחסים עם איחוד האמירויות** - שרת הכלכלה [ברביבאי חתמה עם](#) מקבילה האמירתי אל-זאידי על [הסכם](#) סחר חופשי בין ישראל ואיחוד האמירויות. ראש הממשלה בנט [בירך](#) את יורש העצר בן זאיד לרגל עיד אל-פיטר. שר הבריאות הורוביץ [אירח](#) בישראל את עמיתו האמירתי אל-חמד, והשניים סיכמו על הידוק שיתופי הפעולה בתחום הבריאות. [ראש הממשלה](#) בנט, [שר](#) החוץ לפיד, [שרים וחברי](#) כנסת, הביעו [את צערם](#) על מותו של נשיא איחוד האמירויות השייח' ח'ליפה בן זאיד אל נהיאן. [הנשיא הרצוג השרים פריג'ל](#) והנדל [ומשלחת](#) מטעם צה"ל [יצגו את](#) ישראל בהלוויות של הח'ליפה בן זאיד. משרד החוץ האמירתי [גינה](#) בחריפות את כניסתם של מתנחלים למתחם מסגד אל-אקצא באבטחת כוחות הביטחון הישראליים, וקרא לישראל לצמצם את ההסלמה ולשמור על איפוק. הסרט הישראלי "הנשים שהחזיקו פרחים" [זכה](#) בפרס בפסטיבל הסרטים העצמאי של דובאי, וספרים של חוקרים ישראלים [הוצגו](#) ביריד הספרים באבו דאבי. חברה ישראלית [הודיעה](#) על חתימת מזכר הבנות עם קבוצת אל פאתאן (Al Fattan) מאיחוד האמירויות לאספקת מערכות סונר תת-מימיות.

- **יחסים מתחזקים עם מצרים, גם במישורים הכלכליים והאזרחיים** - ממשלת ישראל [אשרה](#) את [התוכנית](#) לחיזוק הקשרים הכלכליים עם מצרים הכוללות השקעות ממשלתיות, פיתוח מעבר ניצנה ושיתופי פעולה בתחומי המחקר והפיתוח. בקהיר [עבר](#) כנס לחיזוק וקידום מנגנון הסחר המשותף במסגרת ה-QIZ. היועץ לביטחון לאומי חולתא [אמר כי](#)

על מדינות המערב להפסיק ללחוץ על מצרים בנושא זכויות האדם. יו"ר החברה המצרית המייבאת גז ממאגר לווייתן על ארץ [השתתף](#) בוועידת האנרגיה הלאומית של המכון הישראלי לאנרגיה וסביבה, והביע את רצון המצרים להגדיל את רכישת הגז מישראל לטובת צרכיה הפנימיים של מצרים, ולטובת הנזלה וייצוא לאירופה. מנכ"ל חברת ניומד אנרג'י מבעלי מאגר לווייתן יוסי אבו הודיע כי חברתו תפעל להגביר את הפקת הגז ולהרחיב את יכולת ההולכה למצרים. תזמורת ישראלית [הופיעה](#) במצרים לרגל יום העצמאות בשגרירות ישראל בקהיר, הצטלמה על רקע הפירמידות [ועוררה](#) ביקורת ציבורית ברשתות החברתיות במצרים. הסופר המצרי אל-אסואני [התראיין](#) לרדיו הישראלי בגין יציאת ספרו בתרגום עברי.

- **קידום נורמליזציה עם ערב הסעודית? - דווח** כי בחודשים האחרונים הגיעו אנשי עסקים ישראלים לריאד ולעיר ניומ לאחר שהשלטונות העניקו להם אשרה מיוחדת, וקידמו עסקאות במיליוני דולרים בעיקר בתחומי הסייבר והחקלאות. עוד [דווח](#) כי ממשל ביידן מתווך בחשאי בין ישראל, ערב הסעודית ומצרים בניסיון להשלים מהלך של העברת האיים טיראן וסנפיר לריבונות סעודית, הכולל בתוכו גם קידום צעדי נורמליזציה בין ישראל וערב הסעודית. בהקשר זה, [הובהר](#) על ידי גורמים בישראל, ארה"ב וערב הסעודית כי לא מדובר בנורמליזציה מלאה, אלא בצעדים מדודים. בערב הסעודית [הדגישו](#) כי על אף שבממלכה לא רואים בישראל אויב, לא תהיה התקדמות לנורמליזציה [ללא](#) התקדמות משמעותית בזירה הפלסטינית. מטוס מנהלים עצר בעמאן [בדרך](#) מישראל לריאד, ומטוס אחר [טס](#) בסוף החודש ישירות מישראל לריאד.

- **מתמשכת המתיחות עם ירדן בגין ירושלים** - המתיחות בין המדינות גברה סביב האלימות בירושלים ובהר הבית/חראם אל-אשריף, כאשר [הווקף](#) הירדני ושר החוץ א-ספאדי [תקפו](#) את צעדי ישראל, והמלך עבדאללה [דן](#) על המצב בירושלים עם הנשיא ביידן. הנשיא הרצוג [בירך](#) את מלך ירדן עבדאללה לרגל עיד אל-פיטר. בתקשורת בירדן לא [הובלט](#) דבר קיומ השיחה. ארגון אקופיס [קיים](#) מפגש נוסף של צעירים ישראלים, ירדנים ופלסטינים בעמאן בנושא דיפלומטיה ומים.

- **מאבק רב-זירתי בתכנית הגרעין האיראנית** - שר הביטחון גנץ [אמר](#) כי איראן מתקדמת בתכנית הגרעין שלה, וכדי להתמודד עם האיום נכון להפעיל מערכת לחצים של העולם כולו על איראן. היועץ לביטחון לאומי חולתא [אמר](#) כי ישראל אינה מחפשת פתרון צבאי לתכנית הגרעין האיראנית. בישראל [ציירו](#) את החלטתו של הנשיא ביידן [שלא להוציא](#) את משמרות המהפכה מרשימת ארגוני הטרור כהישג מדיני של בנט וממשלתו. בעוד ראש האגף האסטרטגי במשרד החוץ זרקא [ביטא](#) בווישינגטון את עמדת הממשלה המתנגדת לחזרה אמריקאית להסכם הגרעין עם איראן, תיאר בפגישותיו בווישינגטון ראש האגף המדיני-ביטחוני במשרד הביטחון שלום את היציאה מהסכם הגרעין כטעות. הפורום האסטרטגי המשותף לישראל וארה"ב בנושא איראן [נפגש](#) פעם נוספת. צה"ל [ערך](#) אימון גדול אשר כלל הפגנת יכולות העשויות לשמש לתקיפה באיראן. בתקשורת העולמית [דווח](#) כי [ישראל היא](#) זו שאחראית לחיסולו של בכיר במשמרות המהפכה.

- **יחסים מתחממים עם מרוקו** - שרת המדע פרקש-הכהן ושר ההשכלה הגבוהה והחדשנות המרוקאית מירוואי [חתמו](#) במרוקו על [הסכם לשיתופי](#) פעולה במגוון תחומי המדע והטכנולוגיה בין המדינות. שר החוץ לפיד [שוחח](#) עם עמיתו המרוקאית בוריטה על המשך קידום היחסים בין העמים. כנס גדול בהובלת עמותת סטארט-אפ ניישן ובהשתתפות עשרות יזמים וגורמי ממשל מישראל וממרוקו [נערך](#) בקזבלנקה.

- **היחס המורכב לישראל במפרץ** - שר החוץ העומאני אל-בוסאידי [חזר](#) על עמדת מדינתו התומכת בקידום שלום עם ישראל, ופתרון הסוגייה הפלסטינית במסגרת פתרון שתי המדינות. משרד החוץ הישראלי [תקף](#) את החוק [שקיבל](#) הפרלמנט העיראקי [האוסר](#) על כל צעד של נרמול יחסים עם ישראל. בקטר [תקפו](#) את ישראל על הריגתה של שירין אבו עאקלה, ולאחר מכן [עשה](#) דרכו מטוס מנהלים מישראל לקטר, עם עצירה דיפלומטית קצרה בעמאן.

- **ישראל ממשיכה לתקוף בסוריה** - ישראל [תקפה](#) שיירת נשק איראני בגבול סוריה-עיראק, [מרכז תעשייתי](#) לאחסון טילים, [מטרות](#) נוספות. לראשונה סוללת S-300 רוסית [ירתה](#) לעבר מטוסי חיל האוויר הישראלי. ישראל [הפציצה](#) באזור קונייטרה, ולאחר מכן פזרה עלונים המזהירים את משטר אסד משיתוף פעולה עם החיזבאללה.

אירופה

ההיבט היהודי והשיח האנטישמי מעוררים את ישראל לצאת נגד רוסיה - שר החוץ לפיד, יו"ר יד ושם דיין **אחרים** **תקפו את דבריו** של שר החוץ הרוסי לברוב שהצהיר שעובדת היותו של זלנסקי יהודי אינה מונעת ממנו להיות אנטישמי, וכי האנטישמים הכי גדולים היו יהודים. משרד **החוץ זימן** את שגריר רוסיה בישראל ויקטורוב **לשיחת** הבהרה **ודרישת** התנצלות. ממשלת רוסיה **גינתה** את הביקורת של לפיד וטענה שישראל תומכת במשטר הנאו-נאצי באוקראינה. בהמשך שוחח נשיא רוסיה פוטין עם בנט, **התנצל על** אמירתו של לברוב **וברכך** לרגל חג העצמאות. יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית חגואל **נפגש** עם שגריר רוסיה בישראל ויקטורוב ומסר לידיו דו"ח מיוחד הנוגע למיקומים של אתרי מורשת יהודיים באוקראינה, בבקשה שייעשה מאמץ להמנע מפגיעה בהם. ישראל אפשרה לחברות רוסיות **להעביר** חלק מהעובדים והפעילות שלהן לישראל.

- **שמירה על הקשרים עם אוקראינה והענקת סיוע הומניטרי** - ראש הממשלה בנט **שוחח** עם הנשיא זלנסקי אשר עדכן אותו על המתרחש במלחמה ואיחל לו חג עצמאות שמח. ישראל **פתחה** מחדש את השגרירות בקייב **והשיבה** את שגרירה ברודסקי. שר הבריאות הורוביץ **נפגש** עם שגריר אוקראינה בישראל קוניצ'וק, אשר הודה לו על הפעלת בית החולים שדה באוקראינה. הורוביץ **שוחח** עם שר הבריאות האוקראיני וסיכם עמו על הקצאה של מיליוני שקלים נוספים לתרופות שיועברו לאוקראינה. הורוביץ **החליט** לאפשר גם הטסת פצועים אוקראינים לטיפול בישראל, כולל חיילים. בית המשפט **קיבל** את ערעורם של שני אוקראינים והעניק להם היתרי עבודה, תוך הטחת ביקורת על מדיניות משרד הפנים המונעת מהפליטים לעבוד ולהתקיים בישראל. בהמשך לכך **החליטה** שרת הפנים שקד לאפשר לפליטים אוקראינים שהגיעו מתחילת המלחמה לעבוד בישראל. אשתו של נשיא אוקראינה אולנה זלנסקי **שוחחה** עם אשתו של נשיא ישראל מיכל הרצוג והודתה לה בשם העם האוקראיני על הסיוע בהתמודדות עם פוסט טראומה.

- **ישראל מחזקת את קשריה עם האיחוד האירופי** - מועצת אירופה **אשרה** את הצטרפות ישראל לאמנת איסטנבול למאבק באלימות נגד נשים. ישראל הכניסה הסתייגויות לסעיפים והבהרות נוספות, אך לחצים פוליטיים מצד גורמים בימין שביקשו להכניס הסתייגויות נוספות **הביאו** את שר המשפטים סער **לדחות** את הדיונים והאישור הנחוץ בממשלה ובכנסת. אילת **נבחרה** לאחת מ-100 הערים שישתתפו בפרויקט של האיחוד האירופי לערים ירוקות, חכמות ומאופסות פחמן עד 2030. שר הבריאות הורוביץ **השתתף** בקבלת הפנים של "יום אירופה" שאירח שגריר האיחוד טזאנצ'ב בתל אביב, **והדגיש** כי ממשלת ישראל רואה באיחוד האירופי בעל ברית אסטרטגי. השר לשיתוף איזורי פריג' **נפגש** עם סגנית נשיאת בנק ההשקעות האירופי ויגליוטי. נשיאת הפרלמנט של האיחוד האירופי מצולה **ביקרה** בישראל, ונפגשה עם שר החוץ לפיד, הנשיא הרצוג, וראש הממשלה בנט. טזאנצ'ב **השתתף** בכנס המיוחד של הכנסת לכבוד הסכמי אברהם, **והדגיש** את תמיכת האיחוד בהסכמי הנורמליזציה ושיתוף הפעולה האזורי, חשיבותה של ישראל לאיחוד ואת חשיבות קידום השלום עם הפלסטינים. הפרלמנט האירופי **גינה** את ההקצנה בספרי הלימוד הפלסטינים ברשות, ודרש להסיר חומרי הסתה נגד יהודים. שר החוץ של האיחוד האירופי בורל, **גינה** בחריפות את ישראל בעקבות העימותים במסע הלוויה של העיתונאית אבו עאקלה, וחזר על דרישת האיחוד לביצוע חקירה יסודית ועצמאית לנסיבות מותה.

- **חיזוק קשרים בילטרליים עם מדינות אירופה** - שר הביטחון גנץ **אמר** כי ישראל מקיימת מגעים עם ממשלת גרמניה בנוגע לעסקאות מכירה של מערכות הגנה אוויריות. סגנית ראש ממשלת קוסובו שוורץ **נפגשה** בירושלים עם לפיד. שר הבריאות הורוביץ **נפגש** בארץ עם חבר הפרלמנט הבריטי סטריטינג. משלחת מומחים לחדשנות **נסעה** לרומניה לסייע בבניית סביבת עבודה מעודדת חדשנות בהתבסס על המודל הישראלי. בנאפולי **התקיימה ועידת** אגרי-טק משותפת לישראל ואיטליה. שר החוץ ההולנדי הוקסטר **ביקר** בארץ ונפגש עם שר החוץ לפיד. לאחר שהוקסטר **נפגש** ברמאללה עם נציגי הרשות ונציגי ארגוני חברה אזרחית, בהם גם ארגון אל-חאק שישראל הגדירה כארגון טרור, **זימן** שגריר הולנד בישראל דוקטר לשיחת הבהרה במשרד החוץ.

אגן הים התיכון

- **ישראל ותורכיה ממשיכות בתהליך חימום היחסים, על אף אתגר הסכסוך הישראלי-פלסטיני** - שר החוץ התורכי ציבושולו **הגיע לביקור** בישראל לאחר כ-15 שנים בהן לא הגיע שר חוץ תורכי. ציבושולו **נפגש ברמאללה** עם בכירי הרשות הפלסטינית וקידם הסכמים לשיתופי פעולה בין תורכיה והרשות. לאחר מכן **נפגש** עם שר החוץ לפיד, **סיכם עמו** על

חידוש עבודת הוועדה הכלכלית המשותפת, הדגיש את מחויבות תורכיה לפתרון שתי המדינות, ואת האמונה כי שיפור היחסים עם ישראל יכול לסייע לקידום תהליך השלום עם הפלסטינים. כמו כן נפגש צ'בושולו עם שר התירות רזבזוב והוסכם לקדם את השיחות על הטיסות הישירות של חברות תעופה ישראליות לתורכיה. צ'בושולו ביקר ביד ושם, ולאחר מכן [ערך](#) ביקור פרטי במשרדי הווקף ובהר הבית/חראם א-שריף. נוכח תרגיל צבאי שערך צה"ל בקפריסין [העבירה](#) ישראל מסרים מרגיעים לתורכיה. [דווח](#) כי הנשיא הרצוג הציע בשיחותיו עם ארדואן לקדם שיתוף פעולה אזורי בתחום משבר האקלים יחד עם המלך עבדאללה מירדן וירש העצר האמירתי בן זאיד. בנאומו בפורום הכלכלי העולמי בדאבוס, [ציין](#) לחיוב הנשיא הרצוג את הדיאלוג שנבנה עם ארדואן. [דווח](#) על הסכם לחידוש שיתוף הפעולה האקדמי בין אוניברסיטת תל אביב לשלוש אוניברסיטאות מובילות בתורכיה. הנשיא הרצוג [התקשר](#) לברך את נשיא תורכיה ארדואן לרגל עיד אל-פיטר, וארדואן שלח אגרת ברכה לרגל יום העצמאות. המטה לביטחון לאומי [פרסם](#) בסוף החודש אזהרת מסע חמורה לתורכיה בגין חשש מפגיעה איראנית במטרות ישראליות על אדמת תורכיה בנקמה על הריגתו של קצין משמרות המהפכה באיראן.

- **הברית עם קפריסין ויוון ממשיכה להתחזק** - מנכ"ל משרד החוץ אושפיז [השתתף](#) בפגישה משולשת באתונה עם עמיתיו דמיריס היווני וקורנליו הקפריסאי. שר החוץ לפיד [שוחח](#) עם עמיתו היווני דנדיאס. שר הביטחון גנץ והרמטכ"ל כוכבי [הגיעו](#) לקפריסין [לצפות](#) בתרגיל הצבאי המשותף לישראל וקפריסין. העיתון כלכליסט [קיים](#) בקורינתס שביוון את הכנס הכלכלי הראשון שלו לישראל ויוון בהשתתפות אנשי עסקים ונציגי ממשלה לקידום שיתופי פעולה כלכליים בין המדינות. קבוצת הידידות ישראל-יוון בראשות ח"כ ברק [אירחה](#) בכנסת את קבוצת הידידות המקבילה מהפרלמנט היווני בראשות חבר הפרלמנט קאירידיס.
- **גז ואנרגיה בים התיכון** - שרת האנרגיה אלהרר [הודיעה](#) על פתיחת הליך תחרותי חדש לקבלת זיכיון לחיפוש גז. אלהרר [הדגישה](#) כי פיתוח מאגרי הגז לא יסייע בייצוא הגז לאירופה, כל עוד אין פתרון להולכה שלו לאירופה. מנכ"ל משרד האנרגיה שילת [אמר](#) כי ישראל, מצרים והאיחוד האירופי עובדים על הסכם משולש שיאפשר העברה של יותר גז למצרים לצורך הפיכתו לגז נוזלי והעברתו לאירופה. נשיא לבנון עוון ויו"ר הפרלמנט ברי הביעו תמיכה בהמשך המשא ומתן העקיף עם ישראל על הגבול הימי. הנשיא הרצוג [אמר](#) בנאומו בדאבוס כי אין סיבה למחלוקת בין ישראל ולבנון.

ג. מערך החוץ הישראלי

- **הנשיא מוביל מדיניות-חוץ אזרית, בדגש על נושא האקלים** - נשיא המדינה הרצוג [סיפר](#) בראיון כי האג'נדה העיקרית שלו היא "לפעול להנמכת החומות בין הקבוצות במדינה" ולהשתמש ב"עוצמה דיפלומטית רכה" כדי לקדם הבנות ודו-שיח גם בתוך מדינת ישראל וגם ברחבי המזרח התיכון. הרצוג [השיק](#) את פורום האקלים הישראלי, וקרא להקמת ברית אזרית להתמודדות עם שינויי האקלים. הנשיא [נפגש](#) עם משלחת של מוסלמים וסיקים מדרום מזרח אסיה, כולל נציג יהודי מפקיסטן, שהגיעו לישראל בסיוע ארגון שרקה. ממשלת ישראל [החליטה](#) על תוכנית רב-שנתית לפיתוח העיר אילת וחבל אילות כמוקד לאומי ובין-לאומי לייצור מזון מן הים ומהמדבר לשנים 2022-2026. ממשלת ישראל [אשרה](#) את טיוטת חוק האקלים שיגיע להצבעה בכנסת.
- **ישראל חוזרת לאפריקה** - שגריר ישראל בסנגל בן בורגל הגיש את כתב אמנתו לנשיא צ'אד אידריס דבי, ו[הפך](#) לשגריר הישראלי הראשון זה 50 שנה במדינה. ועדת הפנים והגנת הסביבה [קראה](#) לשרת הפנים שקד לחזור בה [מהחלטתה](#) לבטל את ההגנה הקבוצתית על מבקשי המקלט מקונגו. סוכנות הסיוע מש"ב [החלה](#) בהקמה של יחידות ותאי טראומה בדרום סודן וצ'אד. בכנס אפריקה-ישראל 2022 שערכה השגרירות בפריז [הדגיש](#) לפיד בנאום מוקלט את חזרתה של ישראל לאפריקה.
- **בישראל מתכוננים לביקור של בידן** - בישראל החלו הכנות לביקורו הצפוי של הנשיא האמריקאי בידן באזור, והיועצים לביטחון לאומי של המדינות [נפגשו](#) לדון בפרטי הביקור. ארגוני שלום וח"כים [ברכו](#) על כוונתו של בידן לקיים בעת ביקורו פגישות עם הפלסטינים במזרח ירושלים. שר הביטחון גנץ [נפגש](#) בווישינגטון עם עמיתו האמריקאי אוסטין, וכן עם [היועץ](#) לביטחון לאומי סאליבן, [ודן](#) עמם בסכסוך הישראלי-פלסטיני, במלחמה [באוקראינה](#) ובעיקר בנושא [הגרעין](#) האיראני.

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתוים

ד"ר יותם רוזנר, "[שלום באמצעות בריאות' בסכסוך הישראלי-פלסטיני: קרקע לדיאלוג או מסווה לנורמליזציה?](#)" מכון מיתוים ומכון דיוויס ליחסים בינלאומיים, מאי 2022.

דו"חות ומחקרים

השגריר לשעבר מיכאל הררי, "[עצמאות 2022 - רגע של נחת ביחסי טורקיה-ישראל ויתר הזירות האזוריות](#)", *זמן ישראל*, 5 במאי 2022.

השגריר לשעבר מיכאל הררי, "[המלחמה באוקראינה – ישראל חייבת לעדכן את מדיניותה](#)", *זמן ישראל*, 10 במאי 2022.

ברוך בינה, "[המלחמה באוקראינה פותחת בפני בידן אפשרויות חדשות במזה"ת](#)", *הארץ*, 11 במאי 2022.

השגריר לשעבר מיכאל הררי, "[הבחירות בלבנון - אתגר פוליטי אך עם מסר חברתי מעודד](#)", *זמן ישראל*, 19 במאי 2022.

ד"ר נמרוד גורן, "[שינוי האקלים: תחום חדש לשיתוף פעולה בין ישראל לטורקיה](#)", *הארץ*, 24 במאי 2022.

מאמרי דעה